

Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение
гимназия «Марем» г. Магас.

Рассмотрено
на заседании МО
Протокол «11.08» 2022г.

Согласовано
Зам. директора по НМР:
ГБОУ гимназии «Марем»
Султыгова Л.М.
«11» 08 2022г.

Утверждаю
Директор ГБОУ
Гимназии «Марем»
Мужухоева Л. И.
«11» 08 2022г.

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
ПО ИНГУШСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ
ДЛЯ 8 КЛАССА
2022-2023 уч. г.**

Учитель: Дидигова Ф У-Г

Кхетора каьхат (пояснительная записка)

Таханарча школан хьалхашка латт доккхий декхараш. Керттерча даькъе уж да хьалкхувш йоагIа тIехье эздел долаш, гIулакхаца, нахаца товш, Iимерза, ший моттиг дIалаца ховш, Даьхе а, къам а, дезал а лоархIаш, шийна хьалхашка латта декхараш кхетадеш, цу хьабькъаьа къаьегаш, дийша, Iилман лардаш Iомаь, вахаре царех пайда эца ховш хьалкхейр. Вахар дегIадоагIа Iилма, техника, культура дегIадарца. Царга хьежжа хила беа дешархошта тахан беш бола хьехам. Школашка вахарцара бувзам чIоагIбаро дIадех хьехархошкара дешархой теркам тIабахийта дезар – дукхагIа долча даькъе шоашка уйла яйтар, Iилман лардаш тохкаш болх байтар, Iомадаьчох вахаре пайда эца ховргдолаш. Наьна мотт Iомабар, грамматика хар боккха лоархIам болаш да дешархой кхетам дегIабоалабара, хIана аьлча, мотт Iомабарца кхетаю мета хозал, из бIаьхий хилар, кхьча къамий мотт а дикагIа кхетабу бераша, цар культура йовза а новкъостал ду. Дешархошта дIахьехар хила деза уж кхетаргболаш, цIенача, аггача метгала, Iомадаьчох ма хулла дукхагIа дукхагIа пайда эца йиш хургйолош. Цудухьа наьна мотт хьехачо керттердар хьакъоастадеш, цунна теркам тIабохийташ, грамматически бокъонаш вIаши юсташ бе беа ший болх.

Наьна метта урокаш тIа дешархоша гIалгIай метта грамматически лардаш Iомаю, къамаьл шаьрдара балхаш а ду. ПхелагIча классе доладу грамматически дакъа – морфологи Iомае, из болх дIахьо ялхлагIчеи ворхIлагIчеи классашка. Из раздел я къамаьла доакъоох кхетам луш, хьалха царех Iомадаьр кIоаргдеш, шердеш. Къамаьла доакъош Iомадеш дешархошта ха деза предложенешта юкьера уж шеко йоацаш белгалдаха.

Дешархой къамаьла культура лакхьари Iомадаьчун навькаш дегIайоалаьри хила деза хIара урока. Из болх дIахьо тайп-тайпара упражненеш кхоачашьярца. У упражненеша новкъостал ду Iомаь бокъонаш чIоагIье, орфографически а пунктуационни говзал чIоагIье, грамматически материал дикагIа кхетае а, йоазонца цунах пайда эца а. Говзамеча йоазонех пайда эцаш, дувзадenna къамаьл шаьрдеш дешархой теркам тIабахийта беа хьехархочо сочинеш, изложенеш язьяра, говзамеча текста тохкам бе Iомабара.

Тайп-тайпарча дошлоргех пайда эца Iомаде деза хьехархочо бераш, шоаш бувцаш бола мотт бIаьхий, ира, говза, хоза бувцаргболаш, къамаьл деча хана а йоазув деш а гIалаташ дергдоацаш. ХIара уроках, кердачох хоам беш, хьалха Iомадаьр дагалувийта деза дешархошка, кердачун хьалха Iомадаьчунца бувзам а беш. ХIара классе шу дIадолалуш а шу чакхдоалаш а хьалха Iомадаьр кердадаккха деза дешархошца, программаца белгалбаьккха дувзадenna къамаьл шаьрдара болх бизза дIабахьа беа. ГIалгIай мотт хьехара гIулакх доагIача тайпара хьехархочо дIахьой, дешархошта шоай наьна мотт безалургба, шоаш Iомабеча кхьча къамий метай бокъонаш йовза агта хургда.